כיתה א' | עברית ולשון | שיעור 2 מתוך 4 | 45 דק' | מתאים לממלכתי וממלכתי-דתי

חִירִיק: הצליל אִ

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יזהו את החיריק (נקודה אחת מתחת לאות)
- התלמידים יקראו הברות עם חיריק, עם י' אחרי האות ובלי י'
- התלמידים יבחינו בין הברה עם קמץ/פתח להברה עם חיריק

📖 הסבר למורה

החיריק הוא נקודה אחת מתחת לאות, והוא נשמע אִ. פעמים רבות באה אחריו האות י', שאינה נשמעת כעיצור אלא רק 'עוזרת' לתנועה (חיריק מלא), למשל שִׁיר, תִּיק. כשאין י' זה חיריק חסר, למשל אִמָּא. חשוב שהילדים ידעו ששתי הצורות נקראות באותה דרך. בשיעור הזה משווים בין אַ לבין אִ כדי לחזק את ההבחנה השמיעתית.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: כרטיסי אַ / אִ, כרטיסי מילים

1. משחק שמיעה: המורה אומרת זוגות הברות (מָה / מִי) והילדים מרימים כרטיס אַ או אִ.
2. מציגים את החיריק ומסבירים: 'נקודה אחת למטה, והפה מחייך: אִ'.
3. קוראים במקהלה: מִ, לִ, סִ, נִ, בִּ, דִּ, ואז מִי, לִי, סִי.
4. קוראים מילים: שִׁיר, תִּיק, עִיר, אִמָּא, ומדגישים שה-י' אינה נשמעת לבד.
5. עבודה אישית בדף.

💡 הערות למורה

טעות נפוצה: לקרוא את ה-י' שאחרי החיריק כעיצור ('שִׁי-יר'). מדגימים ש'שִׁיר' היא הברה אחת. למתקשים: להתמקד בהבחנה אַ / אִ עם אות אחת. למתקדמים: לחפש בספר הכיתה מילים עם חיריק.

📝 בדף העבודה

קוראים עם חִירִיק: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון: קוראים עם חִירִיק

1. מִי, לִי, סִי, נִי, בִּי, דִּי (כולן מסתיימות בצליל אִ).
2. הסימן ִ"" (נקודה אחת מתחת לאות).
3. לִ
4. שִׁיר, תִּיק, עִיר, סִיר. בכל אחת מהן ה-י' רק עוזרת לחיריק ואינה נשמעת לבד.
5. בכל זוג ההברה הראשונה נשמעת אַ והשנייה אִ.
6. תִ (עם דגש: תִּ)
7. מָ (אִמָּא)
8. שתיים: אִ-מָּא.